

Nr 135.

Ankom till riksdagens kansli den 29 maj 1923 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts framställning angående avsättning för budgetåret 1923—1924 till statsverkets fond av rusdrycksmedel.

(4:de avd.)

I den till riksdagen den 8 januari 1923 avlätna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov för budgetåret 1923—1924 har Kungl. Maj:t, under åberopande av det vid propositionen under rubrik »utgifter för kapitalökning» fogade statsrådsprotokollet över finansärenden för nämnda dag, föreslagit riksdagen att för avsättning till statsverkets fond av rusdrycksmedel såsom överskott å nämnda fond anvisa ett förslagsanslag av 2,200,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokollet.

I det uttalande, vari departementschefen den 8 januari 1923 till statsrådsprotokollet över finansärenden redogjorde för de beräkningar av statsverkets inkomster, som verkstälts i och för finansieringen av riksstaten för budgetåret 1923—1924, framhölls, bland annat, att med den höjning av maltskatten, som departementschefen hade för avsikt att förorda, enligt gällande bestämmelser angående rusdrycksmedelsfonden för nämnda budgetår till fonden skulle avsättas — förutom ränteavkastningen å densamma — ett belopp av 24.3 miljoner kronor, vilket dock vid tillämpning av hittillsvarande grunder för maltskatten skulle hava begränsats till 17.3 miljoner kronor. Med hänsyn till de föreliggande förhållandena, som enligt departementschefens mening ej medgäve någon ökning av skattebördan, hade departementschefen funnit sig böra tillstyrka, att avsättning till rusdrycksmedelsfonden under nu ifrågavarande exceptionellt hårda budgetår ej skedde i vidare mån än att uppkommen ränteinkomst tillfördes fonden. Ehuru väl detta syfte kunde nås genom att taga i anspråk redan uppkom-

men behållning i fonden, syntes det emellertid mera tilltalande att begära riksdagens direkta medverkan till ett uttryckligt men provisoriskt hävande av författningsbestämmelsen om avsättning. I enlighet med denna uppfattning skulle avsättningen till rusdrycksmedelsfonden för budgetåret 1923—1924 begränsas till 2.2 miljoner kronor samt ifrågasvarande inkomstitlar uppföras såsom för statsregleringen i allmänhet disponibla. Departementschefen anmälde ock sin avsikt att tillstyrka avlåtande av proposition med förslag till förordning om undantag för budgetåret 1923—1924 från fondförordningens föreskrift om avsättning till fonden.

*Utskottets
yttrande.*

Utskottet vill erinra, hurusom riksdagen tidigare, i enlighet med sammansatta stats- och bevillningsutskottets i utlåtande nr 2, framlagda förslag, funnit sig icke kunna bifalla Kungl. Maj:ts i ämnet avlåtna proposition nr 12 angående undantag för budgetåret 1923—1924 från fondförordningens föreskrift om avsättning till rusdrycksmedelsfonden. Under nu angivna förhållande torde alltså avsättning till fonden i vanlig ordning bära ske, varvid dock förutsättes, att, på sätt vid fattandet av nyssnämnda riksdagsbeslut närmare angivits, vid uppgörandet av statsregleringen för budgetåret 1923—1924 kommer att av statsverkets fond av rusdrycksmedel tagas i anspråk ett belopp av högst 24.3 miljoner kronor.

I anledning härav får utskottet, som icke funnit anledning föreligga till vidtagande av ändring i de av departementschefen angivna beloppen, eller 24.3 miljoner kronor, utgörande egentlig avsättning, och 2.2 miljoner kronor, utgörande uppkommen ränteavkastning, vilken enligt gällande bestämmelser jämväl bör tillföras fonden, alltså nu hemställa,

att riksdagen må

a) i riksstaten för budgetåret 1923—1924 såsom avsättning till statsverkets fond av rusdrycksmedel enligt 1 § i förordningen angående nämnda fond av det belopp, varmed inkomsterna av brännvinstillverknings-skatt, rusdrycksförsäljningsmedel och maltskatt ävensom den år 1920 beslutade mertull å arrak och rom må för nämnda budgetår komma att överstiga 18,800,000 kronor, bland utgifter för kapitalökning, att täckas av andra statsinkomster än lånemedel, uppföra ett förslagsanslag å 24,300,000 kronor;

b) för avsättning till statsverkets fond av rusdrycksmedel såsom överskott å nämnda fond anvisa ett förslagsanslag av 2,200,000 kronor att av fondens avkastning direkt utgå.

Stockholm den 29 maj 1923.

På statsutskottets vägnar.

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:
från första kammaren: herrar *S. H. Kvarnzelius, A. C. Lindblad, C. J. G. Swartz, N. A. Nilsson* i Kabbarp, *H. F. Lamm, C. P. V. Nilsson* i Gränebo, *J. L. Widell, C. G. Ekman, J. Nilsson* i Malmö, *O. Bergqvist, E. A. Hallin* och *C. Johansson* i Hälsingborg samt
från andra kammaren: herrar *A. Anderson* i Råstock, *K. V. Rydén, J. Jönsson* i Revinge, *O. H:son Waldén, C. R. Jansson* i Falun, *O. Olsson* i Kullenbergstorp, *S. Bengtsson* i Norup, *A. Å. Törnkvist* i Karlskrona, *P. M. Olsson* i Blädinge, *B. F:son Holmgren, A. E. Ljungberg* och *S. Persson* i Fritorp.
